

Projekti „GreenAgri“ põllumajandustootjate pilootprogramm on suunatud keskkonnasõbralike praktikate rakendamisele orgaaniliste väetiste kasutamisel ja taimetoitainete lekete vähendamiseks.

PILOOTPROGRAMMIS OSALEMISE KRITEERIUMID JA TAOTLEMISE JUHISED

Sisukord

1. Pilootprogrammi eesmärk ja ülesehitus	2
2. Pilootprogrammis osalevate ettevõtete kasu	3
3. Pilootprogrammis osalejad	3
4. Kandideerimine	4
5. Taotluste hindamine	4
6. Tulemuste avalikustamine	4

1. PILOOTPROGRAMMI EESMÄRK JA ÜLESEHITUS

Projekti üldeesmärk:

Projekti "GreenAgri" eesmärk on Eestis ja Lätis põllumajandustegevuse tulemusena taimetoitainete pinnavette leostumise ning sealt edasi Läänemerre kandumise vähendamine, säilitades samas tootjate konkurentsivõime.

Pilootprogrammi eesmärk:

Pilootprogramm algatati Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja ning Läti Farmerite Parlamendi poolt keskkonnasõbralike tehnoloogiate ja praktikate tutvustamiseks ning orgaaniliste väetiste kasutamise (tahesõnnik, poolvedelsõnnik, vedelsõnnik, sügavallapanusõnnik, orgaanilise aine kääritusjäät e digestaat) testimiseks. Sõnnik ei ole ainult loomakasvatuse jäätprodukt, vaid ka väärtuslik kõrvalsaadus. Võrreldes ainult mineraalväetiste kasutamisega parandab sõnnikuga põllumajandusmaade väetamine mulla elustikku. Seetõttu on vaja põllumajandustootjatele anda oskusteavet sõnniku kasutamise kohta põldude ja rohumaade väetamisel, et väheneks toitainete leke lähedal asuvasse veekogudesse ja säilitades samal ajal saagikuse ning vältides ettevõtte tootmiskulude kasvu. Pilootprogrammis osalevaid ettevõtteid nõustatakse Veeseaduse lähiajal kehtestatavatest muudatustest tulenevate nõuete (sõnnikulaotamise perioodi lühenemine, piirangud loomade karjatamisele siseveekogude ääres jne) täitmisel.

Pilootprogrammi tegevused:

Pilootprogrammi kaasatakse Eestist 10 ja Lätist 10 ettevõtet/tootmisüksust.

1. Esimeses etapis (veebruar-märts 2016) viiakse keskkonna-, taimekasvatuse- ning loomakasvatusekspertide koostöös läbi tootmisüksuse keskkonna-audit. Selle käigus kogutakse infot tootmisüksuse senise tegevuse ning kasutatavate tehnoloogiate kohta orgaaniliste väetiste käitlemise ning ümbritsevate keskkonnatingimuste kohta (tootmisüksuse territooriumil ja/või naabruses asuvad veekogud, kehtivad keskkonnapiirangud, naabruses asuvad muud toitainete lekke allikad jne). Koostöös ettevõttega kaardistatakse probleemsed valdkonnad ning valitakse välja pilootprogrammis osalemiseks sobivad põllud või rohumaad.

2. Teises etapis (aprill-juuli 2016) koostatakse ettevõtte ning ekspertide koostöös tegevuskava, kus lähtuvalt ettevõtte vajadustest nähakse ette pilootpõldudel või rohumaadel toitainete lekke vähendamiseks konkreetset eesmärgid ning tegevused. Tegevuskava elluviimise tulemusena selguvad nähtavad muudatused võrreldes seni kasutatavate tootmisviiside ja – tehnoloogiatega, nagu näiteks minimeeritud mullaharimise kasutamine, saagijäätmete jätmine mulda, talvise taimkatte (lämmastikku siduvate taimede) kasutamine, külvikorra rakendamine, sõnnikulaotamise tehnoloogia muutmine jne. Selleks võetakse pilootaladelt mulla-, vee- ja sõnnikuproovid ning koostatakse taimetoitainebilanss, järgmise 3 aasta külvikord ning sõnniku laotusplaan. Vajadusel lisatakse ekspertide soovitusel ettevõttes kasutatava sõnnikulaotamise tehnoloogia muutmiseks. Tegevuskava koostamisel lähtutakse Veeseaduse nõuetest ja tingimustest.

3. Kolmandas etapis toimub tegevuskavas ettenähtud tegevuste elluviimine, mille käigus saab ettevõtte vastavalt vajadusele nõustamist ekspertide meeskonnalt. Elluviimise ajakava sõltub iga osaleva tootmisüksuse tegevuskava sisust ja eesmärkidest. Tegevuste rakendamist tuleb alustada

pilootaladel hiljemalt 2017. aasta aprillis. Ettevõtte juhtidele ja töötajatele korraldatakse koolituspäev taimetoitainebilansi ning laotusplaanide koostamiseks, mis võimaldab saadud teadmisi kasutada kogu ettevõtte tootmistegevuse teadmispõhisemaks ja keskkonnasõbralikumaks muutmiseks.

4. Neljandas etapis järgneb 1,5 aasta jooksul testpõldude või -rohumaade olukorra jälgimine. Testperioodi jooksul tuleb kinni pidada tegevuskavas ette nähtud tootmisviisidest ja -tavadest. Vastavalt tegevuskava plaanile võetakse testaladelt mulla- ja veeproove. Ekspertid külastavad regulaarselt tootmisüksusi, samuti saab ettevõtte vajadusel pöörduda ise ekspertide poole nõu ja abi saamiseks.

5. Pärast 1,5 aasta pikkuse testperioodi lõppu võetakse testaladelt uuesti mulla- ja veeproovid ning kogutakse info saagikuse jm. näitajate kohta. Ekspertid analüüsivad pilootprogrammi jooksul saavutatud tulemusi ja koostavad kokkuvõtte ning järeldused ja soovitusel ettevõtte edaspidiseks tegevuseks.

2. KASU PILOOTPROGRAMMIS OSALEVATELE ETTEVÕTETELE

Pilootprogrammis osalev ettevõtte saab:

1. Uusi teadmisi, kuidas oskuslikumalt käidelda orgaanilisi väetisi viisil, mis oleks tootmisüksuse majandamisel tulusam.
2. Uusi teadmisi, kuidas järgida uuenenud seadusandlust ja täita nõudeid, mille eesmärk on vähendada taimetoitainete kadu.
3. Otsida koostöös ekspertidega võimalusi mullaviljakuse parandamist, tootlikkuse suurendamist ja taimetoitainekadude vähendamist soodustavate tavade (tehnoloogiate) juurutamiseks.
4. Tasuta mulla-, vee- ja sõnnikuanalüüsid testalalt, samuti testala jaoks koostatud taimetoitainete bilansi, külvikorra ja sõnnikulaotusplaani.
5. Asjatundlikku tuge nõustajatelt tootmisüksuse võimaluste kohta meetmete ja tavade (tehnoloogiate) rakendamisel, parandamiseks ettevõtte majandustulemusi ja vähendamaks taimetoitainekadusid.
6. Osaleda koos teiste pilootprogrammis osalevate põllumajandustootjatega õppereisidel Taani, Soome ning Läti.
7. Osaleda koolitustel.

3. PILOOTPROGRAMMIS OSALEJAD

Kutsume kandideerima põllumajandusettevõtteid: kes soovivad projekti tegevustes osaleda. Osalejale peab olema aega koostöös ekspertidega tootmisüksuse tegevuskava ettevalmistamiseks ja elluviimiseks ning koolitustel ja õppereisidel osalemiseks; kes on valmis tegevuskavas kokku lepitud tegevused ellu viima, kasutades selleks ettevõtte enda ressursse; kes nõustuvad pärast projekti lõppu tutvustama oma tegevuse tulemusi orgaaniliste väetiste keskkonnasõbraliku käitlemise kohta teistele põllumajandusettevõtetele.

Pilootprogrammis osalev tootmisüksus tegeleb vähemalt ühega neist valdkondadest: teraviljakasvatuse, piimatootmine, sealihatootmine, lihavesikasvatuse, lambakasvatuse, linnukasvatuse, biogaasi tootmine. Teraviljakasvatusega tegelevas tootmisüksuses kasutatakse

põldude väetamisel orgaanilisi väetisi (tahesõnnik, poolvedelsõnnik, vedelsõnnik, sügavallapanusõnnik, digestaat).

4. KANDIDEERIMINE

Põllumajandusettevõtte, mille tootmisüksus vastab ülaltoodud nõuetele ja on otsustanud projektis osaleda, peab täitma pilootprogrammi taotlusvormi.

Taotlusvorm ja osalemise kriteeriumid on allalaetavad projekti kodulehelt

<http://epkk.ee/valdkonnad-sisu/keskkond/green-agri/>

Täidetud taotlusvorm (doc-formaadis) palun saata hiljemalt **26. jaanuariks 2016** e-posti aadressile: info@epkk.ee.

Kui e-posti kasutamise võimalus puudub, siis võib taotluse saata ka posti teel aadressil Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda, J. Vilmsi 53G, Tallinn, 10147.

Pilootprogrammi korraldajad käsitlevad kandideerivate ettevõtete poolt esitatud informatsiooni konfidentsiaalsena.

5. TAOTLUSTE HINDAMINE

Kõiki taotlusi hinnatakse vastavalt allpool toodud kriteeriumidele

Nr	Hindamiskriteerium	Maksimaalne punktisumma
1.	Ettevõtte on selgelt kirjeldanud peamised pilootprogrammi teemaga seotud kitsaskohad ja probleemid	40
2.	Ettevõtte on selgelt kirjeldanud projektist saadava kasu ja osalemise põhjenduse	40
3.	Ettevõttel on valmisolek lähema 3 aasta jooksul investeerida sõnnikulaotamistehnoloogiasse ja/või loomade karjatamistingimuste parendamisse	20
	Kokku punkte maksimaalselt	100

6. TULEMUSTE AVALIKUSTAMINE

Pilootprogrammi valitud ettevõtete nimekirja kiidab heaks projekti „GreenAgri“ juhtgrupp oma 26. veebruaril 2016. aastal toimival koosolekul. Tulemused tehakse taotlejatele teatavaks e-posti teel ning avalikustatakse kohe pärast koosolekut projekti veebilehel.

Pilootprogrammis osalevate ettevõtetega sõlmitakse koostööleping.